

Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen
Inuit Ataqtigiinnit

§ 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 2011-144-imut nunatsinni boligstøtte aqutugalugu illulianut tunngasumut akissut

Nunatsinni boligstøtte aqutugalugu illuliat boligstøttemillu aqqissuussinerup assigiinngitsortaasa qanoq aqunneqarnerat pillugu apeqqutinnut qujanarsuaq.

Boligstøttemik aqqissuussineq Boligstøtte pillugu nalunaarummi 29. juni 1953-imeersumi akuerineqarpoq, nunatsinni ineqarnek taamatullu inuuniarnermi atugassarititaasut pitsanngorsarniarlugit Grønlandskommissionip Nunatsinni ineqarnek pillugu politikip erseqqissuunissaanik isumaliutissiissutai aallaavigalugit. Tamatumani amerlanerusut namminnek pigisaminnik ineqalernissaat siunertaasimavoq, tamanna ajornarunnaarsinniarlugu naalagaaffik taarsigassarsitseriaatsinik pilersitsinikkut ikiorsiisimalluni. Taarsigassarsinissamut piumasaqaataasimapput ukiuni 33-ni akilersugassanngorlugit taarsigassarsinnaaneq ukiumut 4 %-imik ernialerlugit. Taarsigassarsisunut tamanut 50 %-it angullugit tapiissuteqartoqarsimavoq meeqqanullu tapiissutitut 25 %-it qaavatigut ikilisaataasimallutik.

Nalunaarummi aalajangersarneqarpoq taarsigassarsiat akilerneqariinngippata piginnittup illu tunissanngikkaa. Taamaattorli piginnittup illu qaqugukkulluunniit boligstøtteudvalgimut tunniussinnaavaa taamaalillunilu aningaasat naleerukkiartornerat tunngavigalugu iluanaaruteqarsinnaalluni. Boligstøttemik aqqissuussinermi isertitanut pigisanullu tunngatilugu killilersuisoqarsimanngilaq. Tapiissuteqartarneq 1958-imi iluarsaanneqarpoq, tamatumani tapiissutit nalinginnaasut 40 %-inut appartinneqarlutik ukiorpassuarnilu taanna atuutsinneqarpoq.

1990-ikkut aallartinneranni boligstøtte aqutugalugu illuliorloqassaarpoq taamaattumillu taamatut tapiissutitalimmik illuliorloqaaqqinnani. Illut suli arlaqartut aqqissuussineq malillugu akilersorneqarput, tassami taarsigassarsinermi akilersuineq suli naanngimmat taamaattumillu aqqissuussineq ukiut 58-it sinnerlugit atuussimavoq. Illut siulliit 1986-imi akilerneqarput kingullillu 2025-imi tamakkiisumik akilerneqarsimanissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Tulliuttuni akineqartussanik ima apeqquteqarputit:

- 1) Bolig støtte aqutugalugu illuliat illersorneqarsinnaasumik aserfallatsaalineri najugarineqarnerilu qanoq sukumiitigisumik Naalakkersuisunit nakkutigineqarpat?

26. juli 2011
Sagsnr. 2011-052777
Dok. Nr. 682205

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: iaan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

- 2) Illut Bolig støtte aqutigalugu aningaasalersukkat nagugarineqannginneri aserfallatsaaline-qarsimannginnerilu ilisimaneqareersut Naalackersuisunit tiguneqanngitsoortarpat?

- 3) Bolig støtte aqutigalugu illuutit najugarineqanngitsut maannakkorpiaq qassiuneri Naalackersuisunit ilisimaneqarpa?

- 4) Naak Bolig støtte aqutigalugu illuliorsinnaanermi inatsisip § 38-ani erseqqissumik allaqqanngik-kaluartooq, ilimagaara BSU malillugu illuliaq tunineqarsinnaanngippat Naalackersuisut isumagisaannik illu isaterneqarsinnaasoq. Tamanna Naalackersuisunit uppersarsineqarsinnaava?

- 5) Bolig støtte aqutigalugu illuliat Naalackersuisunit tiguneqarpata, piffissap qanoq siviututisup ingerlanerani pisisussaqaarnera Naalackersuisunit paasineqakkajuttarpa?

- 6) Bolig støtte aqutigalugu illuliat pisisussaqaanngitsut pillugit Naalackersuisut kommuninut akeqanngitsumik tiguneqarsinnaanerat pillugu saaffiginnittarpat imaluunniit Naalackersuisut suliaq unitsiinnartarpaat kommunit saaffiginninnissaat utaqqimaarniarlugu?

- 7) Nunaminertanik atuinissamut inatsisaasup saniatigut malittarisassaqaarpa illuutaatillit illuutiminnik inoqartitsinngitsunut aserfallatsaaliinngitsunullu iliuuseqarnissamut kommuninut pisinnaatitsisunik?

- 8) Nunaminertanik atuisarneq pillugu inatsit kommuninut iliuuseqarnissamut naammaginartumik pisinnaatitsisut Naalackersuisunit nalilerneqarpa, tamatumani illuutaatillit illuutiminnik inoqartitsinatillu aserfallaatsaaliinngitsut eqqarsaatigalugit? (malittarisassat allat apeqqueteqaam-mi siuliani Naalackersuisunit ilanngunneqarumaartussat aamma ilanngullugit)

1-imut)

Boligstøtte aqutigalugu illuliat illersorneqarsinnaasumik aserfallatsaalineri najugarineqarnerilu qanoq sukumiitigisumik Naalackersuisunit nakkutigineqarpat?

Namminersorlutik Oqartussat inissiaataannik aqutsineq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI aqutigalugu pisarpoq. INI aserfallatsaaliinermik nakkutilliisuunngilaq, suliaasaq aqutsinissamik isumaqatigiissummut INI-p Naalackersuisunik isumaqatigiissutigisimasaanut ilaanngimmat.

Piffissami 2006-2008-mi Naalackersuisut boligstøttemut tunngasuni iliuusissatut pilersaarummik aallartitsillutillu naammassisaqarput, tamatuma nassataraa boligstøtte aqutigalugu illuliat nammineerlunilu illuliat 4.500-t missaanniittut alakkarterneqarlutillu

qanoq issusiisa nalunaarsorneqarneri. Tassani illuutilit iluarsaanermut pitsanngorsaanerulluunniit Namminersornerullutik Oqartussanit taarsigassarsisinnaaneq pitsanngorsaanerullu tapiissutisisinnaaneq pillugu ilitsersorneqarlutillu siunnersorneqarput. Tamatuma saniatigut aamma aningaasaqarnerliorunik taarsigassarsianik allanngortitsinissamik qinnuteqarsinnaatitaapput. Illut qanoq issusiinik nalunaarsuinerit taakku ullumikkut illuutilit iluarsaanissamut pitsanngorsaanisamulluunniit taarsigassarsinissamik imaluunniit taarsigassarsiaminnik allanngortitsinissamik qinnuteqaraangata qinnuteqaatinik naliliinermut atorneqartarput. Taamaattorli 2009-miilli taamatut taarsigassarsinissamut periarfissat killilerujussuanngorsimapput, aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit peerneqarsimammata/kontunut allanut nuunneqarsimammata.

Boligstøtte aqutugalugu illu nammineerlunuunniit illuliaq taarsersuiffiusoq inoqanngitsoq INI-p paasigaangamiuk INI illuutilimmut allagaqartarpoq uternissamut illumilluunniit attartortitsinissamut, illup ukiumi ataatsimi inoqanngitsinnissaanut illulluunniit Namminersorlutik Oqartussanut utertitsinnissaanut periarfissat oqaluttuaralugit. Akissuteqarnissamut qaammat ataaseq periarfissartinneqartarpoq. Illuutilik akinngippat pissutsilluunniit iluarsisimanngippagit piumasaaqateqarluni allagaqartoqartarpoq taarsigassarsiat tamarmik ingerlaannartumik akiligassanngortinneqartarlutik. Illuutilik akiliinngippat illup pinngitsaaliissummik utertinneqarnissaa pillugu suliaq eqqartuussivimmut nassiunneqartarpoq.

2-mut)

Illut Bolig støtte aqutugalugu aningaasalersukkat nagugarineqannginneri aserfallatsaalineqarsimannginnerilu ilisimaneqareersut Naalakkersuisunit tiguneqanngitsortarpat?

Naak piginnittoq sulii taarsersuigaluartoq boligstøtte aqutugalugu illuliat qimanneqartartut taamaalillutillu aserfallattartut Naalakkersuisut mattussinnaanngilaat. Boligstøtte aqutugalugu illuliamik attartortitsinerup qimatsinerulluunniit Namminersorlutik Oqartussanut nalunaarutigineqarnissaa tassanngaanniillu akuersisummik pinissaq pisussaaffiuvoq, Inissialiornermut, illunut ataatsimoorussanut, illuliassanut il.il. tapersiissuteqartarnek pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi, 19. november 2007-imeersumi § 35, imm. 6 naapertorlugu. Nalunaaruteqartoqanngippat taarsigassarsiat tamarmik akiligassanngussapput, kisiannili akilersuineq piffissaq eqqorlugu pisarpat, illup qimanneqarnera ilisimatitsinnginnerlu Namminersorlutik Oqartussanit paasissallugu ajornakusoorsinnaavoq. Aamma apeqqummut 5-imut 7-imullu akissutit ataaniittut takukkit.

Illup inuerussimanerata paasiniarnera illuutilillu pineqartup illumik utertitsininiarnera eqqartuussiviulluunniit taarsersuineramik malinninnginneq pissutigalugu pinngitsaaliissummik utertitsinissaq pillugu aalajangiisinniarnera sivirusarpoq. Ataatsimut isigalugu suliaq Eqqartuussivikkoortinneqarnera ukiunik arlalinnik sivirususeqartarpoq. Illup pinngitsaaliissummik utertinneqarnissaa eqqartuussutaagaangat aatsaat qularnaveeqqusiinerup nalunaarsugaajunnaarnissaa, illup tunineqarnissaa allamullu piginnittuulersitsineq pilertortumik pisarput.

Aammattaaq ataatsimut isigalugu illup piginnittua toqusimatillugu suliap Eqqartuussivimmi suliarineqarnissaa ukiorpasuumik sivilissuseqartarpoq, tamatumani suliaq naammassineqarani illut kisimiittut illorisaat ukiuni arlalinni inoqanngissinnaakkajuttarlutik. Toqoreersup illuata nakkutigineqarnissaa, tamanna pillugu INI isumaqatigiissuteqarfigineqarsimanngippat, Eqqartuussiviup akisussaaffigaa. INI nalinginnaasumik illunut iseqqusaasannilaq.

INI-p ukioq kingulleq Eqqartuussivimmut attaveqartarnek pitsanngortissimavaa piginnittorlu toqusimatillugu boligstøtte aqutigalugu illulianut tunngasunik suliarinnittarnek pillugu 2011-mi aggustimi pikkorissartitsisoqarnissaa pilersaarutaavoq. Maannakkut suliat boligstøtte aqutigalugu illuutillit toqusimanerannut tunngasut naammassineqanngitsut 100-t missaanniipput.

3-mut)

Bolig støtte aqutigalugu illuutit najugarineqanngitsut maannakkorpiag qassiuneri Naalakkersuisunit ilisimaneqarpa?

Boligstøtte aqutigalugu illuutitoqarpasuit nammineerlunilu illuliarpasuit boligstøttemik aaqjissuussinermut atajunnaarsimapput, tassami Namminersorlutik Oqartussanut taarsigassarsiat akilereersimammata qularnaveeqqutillu nalunaarsorneerullutik. Tamama kinguneraa illuutip boligstøttemik aaqjissuussinermi aqutsinerup nakkutilliinerullu avataaniilerneru. Illut taarsigassarsianik akiliiffiusimasut illuutaqaartunit najugarineqarsinnaapput allanulluunniit tunineqarsimasinnaallutik.

Ullumikkut illut 3.000-ingajaat suli boligstøttemik aaqjissuussineq malillugu pigineqarput, tassa imaappoq suli taarsersuisoqarpoq. INI-mit ilisimatitsissutigineqarpoq maannakkut Nunatsinni boligstøtte aqutigalugu illuliat naliliiffiusussat naatsorsuiffiusussalluunniit inoqanngitsut 21-usut.

4-mut)

Naak Bolig støtte aqutigalugu illuliorsinnaanermi inatsisip § 38-ani erseqqissumik allaqqanngikkaluartoq, ilimagaara BSU malillugu illuliaq tunineqarsinnaanngippat Naalakkersuisut isumagisaannik illu isaterneqarsinnaasoq. Tamanna Naalakkersuisunit uppersineqarsinnaava?

Aap iluoorpoq inissiat aserfallarujussuarsimappata isaterneqarsinnaasut. Isaterinerit ilaat kommunimit isumagineqartarput, kommune pineqartoq tamatuminnga isumaqatigiissuteqarfigineqarsimappat. Illoqarfimmi pineqartumi inissianik pisariaqartitsisoqarpat, illut utertitat naammaginartumik pitsaassuseqarsimappata aamma attartortittakkatut atorneqarsinnaapput. Illut aamma tuniniarneqarsinnaapput annerpaamillu neqeroortumut tunineqarlutik. Illu tunineqarsinnaanngippat illutoqqat

aamma kommuninut qatserinermi sungiusaatissatut kingorna toqqavianik paaaffissatut neqeroortutigineqarsinnaapput.

5-imut)

Bolig støtte aqutigalugu illuliat Naalackersuisunit tiguneqarpata, piffissap qanoq sivistutisut ingerlanerani pisisussaqaqnera Naalackersuisunit paasineqakkajuttarpa?

INI-imit ilisimatitsissutigineqarpoq illup sumiinnera pissutsillu qanoq inneri apeqqutaatillugit illup naliliiffigiarnera qaammatinik arlalinnik sivistussuseqarsinnaasoq. Assit paasissutissat siusinnerusukkullu naliliinerit INI-p pigisai aallaavigalugit naliliisoqartarpoq. Taamaattumik siusinnerusumut naliliiniarluni sumiiffimmut angalasariaqarfiusimasumut sanilliullugu naliliinerit pilertornerusumik pisariinnerusumillu pisarput. Naliliisoqareerpat taarsigassarsiat naatsorsorneqartarput illulu annerpaamik neqeroortumut tunineqartarpoq. Ukiumut pingasoriarluni sisamariarluniluunniit pilerisaarisogartarpoq.

Nunaqarfinni illunik qimanneqalersunik tuniniaaneq sivistusinnaasarpoq, tassami illunik pisisussaqaqneq ajormat. Illut illoqarfinni nunaqarfinnilu inissaaleqiffiusuniittut pilertornerusumik tunineqartarput. Qaqtigootumik marloriarluni pilerisaarisogareeraangat aatsaat illu tunineqartarpoq.

6-imut)

Bolig støtte aqutigalugu illuliat pisisussaqaqngitsut pillugit Naalackersuisut kommuninut akeqanngitsumik tiguneqarsinnaanerit pillugu saaffiginnittarpat imaluunniit Naalackersuisut suliaq unitsiinnartarpaat kommunit saaffiginninnissaat utaqqimaarniarlugu?

Aap, boligstøtte aqutigalugu illuutit inoqanngitsunik pisisussaqaqngikkaangat Naalackersuisut kommuninut saaffiginnittarput. Illumik pisisussaaleqisoqartillugu tamanna illoqarfimmi pineqartumi inissaaleqisoqarujussuannginneranik pissuteqartarpoq kommunilu illumik tigusinissamik pisariaqartitsissanani.

7-imut)

Nunaminertanik atuinnissamut inatsisaasup saniatigut malittarisassaqaarpa illuutaatillit illuutiminnik inoqartitsinngitsunut aserfallatsaaliinngitsunullu iliuuseqarnissamut kommuninut pisinnaatitsisunik?

Illuummik aserfallatsaaliinnginneq sanaartorneq pillugu inatsit (Sanaartorneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 26. maj 2010-meersoq) naapertorlugu unioqutitsinerusinnaavoq. Sanaartorneq pillugu inatsimmi § 10 naapertorlugu illuutip illersorneqarsinnaasumik pitsaassuseqartinneqarnissaa piginnittup akisussaaffigaa, taamaalilluni najugaqartunut ulorianarsinnginniassammat allatulluunniit annertuunik amgaateqalinnginniassammat.

Illuutip aserfallatsaaliineqarnera sanaartorneq pillugu inatsimmut akerliuppat kommunip illuummik piginnittoq atuisorluunniit peqqusinnaavaa piffissaliussap iluani amigaataasunik iluarseeqqullugu. Peqqusineq malinneqanngippat piginnittoq pingitsaaliissummik akiliisitsinikkut suliaassanik suliarinneqquneqarsinnaavoq.

Aammattaaq sanaartorneq pillugu inatsimmi § 10 naapertorlugu illuut "sanaartukkat inissisimaffiat eqqarsaatigalugu pissusissamisoortumik pitsaassuseqartinneqarlutik aserfallatsaaliineqassapput." Oqaaseq "pissusissamisoortumik pitsaassuseqartitsinermi" pingaartumik illuutit isikkui pineqarput. Aalajangersakkami allassimavoq illuutit pissusissamisoortumik pitsaassuseqarnissaannik piumasaqaat illuutip sumiinnera apeqqutaatillugu assigiinngiaarsinnaasoq. Taamaattumik sumiiffimmit illuutip aserfallassimaffigisaaninngarnit sumiiffimmi eriajisassaasumi illuutit isikkussaannut annerusumik piumasaqaateqartoqartarpoq. Illuut sumiiffimmi sanaartorfiusumiittoq ataaseq aserfallassimalluni illuutinulluunniit eqqaamiorisanut takujuminaallisaataalluni allaaneruppat kommune iluarsaaqqusisinnaavoq. Taamaattorli sumiiffimmi pineqartumi illuutit arlallit takujuminaappata arlaat allaanerussanngilaq. Taamaattumik sumiiffinni taama ittuni aalajangersagaq taanna imaaliallaannaq atorneqarsinnaanngilaq.

Illuutip qanga sananeqarsimanera apeqqutaatinnagu aalajangersagaq atuuppoq. Illuutip assersuutigalugu nutaalaaannginnera qangatuullu iluseqarnera kommunip iluarsaaqqusisinaanut pissutigissallugu naammangilaq.

Sanaartorneq pillugu inatsimmi § 16 naapertorlugu pissutsinik, inatsimmut matumunnga aammalu inatsit naapertorlugu peqqussusiarineqartunut uniuuttunik iluarsinissaq sukkulluunniit sanaartukkamik piginnittup pisussaaffigaa. Kommunalbestyrelsip unioqutitsisoqartoq paasiguniuk, pineqartumi pissutsit pingaaruteqanngitsut pineqanngippata, inatsisit malinneqarnissaat anguniassavaa, sanaartorneq pillugu inatsimmi § 18, imm. 3 naapertorlugu.

Inissialiornermut, illunut ataatsimoorussanut, illuliassanut il.il. tapersiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi, 19. november 2007-imeersumi § 35 naapertorlugu boligstøtte aqutigalugu illulianut taarsigassarsiat qaqugukkat akiligassanngortarnerannut arlalinnik assersuutissaqarpoq. § 35, nr. 6 naapertorlugu taarsigassarsisoq inissiaq qimallugu allamut nuukkuni inissiamilluunniit attartortitsiguni Namminersorlutik Oqartussat akuersiseqqaassavai. Tassunga ilanngullugu taarsigassarsiat akiligassanngussanngippata Namminersorlutik Oqartussat ilisimatinneqassapput. Ilisimatitsisoqanngippat akilersuineq ingerlaannarpat Namminersorlutik Oqartussat pissutsinik tamakkuninnga paasisaqarniarnerat ajornakusoorsinnaavoq. Aamma qulaani apeqqummut 2-mut 5-imullu akissutit takukkit.

8-mut)

Nunaminertanik atuisarneq pillugu inatsit kommuninut iliuuseqarnissamut naammaginarumik pisinnaatitsisutut Naalakkersuisunit nalilerneqarpa, tamatumani

*illuutaatillit illuutiminnik inoqartitsinatillu aserfallaatsaaliinngitsut eqqarsaatigalugit?
(malittarisassat allat apeqquteqaammi siuliani Naalakkersuisunit
ilanngunneqarumaartussat aamma ilanngullugit)*

Nunaminertat pillugit inatsit sanaartornerluunniit pillugu inatsit illuutini najugarineqartuni najugaqarnissamut pisussaaffiliineq pillugu aalajangersagartaqanngillat. Taamaattumik boligstøtte aqcutigalugu illuliat inoqannginnerat inatsisunik taakkuninnga unioqcutitsinerunngilaq. Nunaminertat pillugit inatsimmi aalajangersarneqarpoq piumasaqaatit allanngortinnagit piginnittut nikinnerini inissiamillu tunisinermi kia piginnittuulerneru pillugu kommunimut pineqartumut ilisimatitsissuteqartoqassasoq.

Inissianik aserfallatsaaliinnginnermut tunngatillugu sanaartorneq pillugu inatsit naapertorlugu unioqcutitsisoqarsimatillugu kommune akuliussinnaavoq, apeqqummi 7-imi akissut qulaaniittoq takuuk.

Sanaartorneq pillugu inatsit maannakkut ukiumi ataatsimi atuutereerpoq inatsisillu atuutlernissaa sioqqullugu illuutit aserfallatsaaliineqarnissaannut nalinginnaasumik piumasaqaateqartoqarsimanngilaq. Taamaattumik sanaartorneq pillugu inatsisip tamatumani sunniutai naliliiffigiuminaapput. Naalakkersuisulli isumaqarput kommunit sanaartorneq pillugu inatsit naapertorlugu siusinnerusumut sanilliullugu najukkami inuiaqatigiinni illuutitut oqartussaasutut suliassanik isumaginninnissamut piareersimalluarnerulersimasut.

Neriuppunga apeqqutit pitsaanerpaamik akisimassallugit suliarlu erseqqissaavigisimassallugu.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jens B. Frederiksen